

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE STAD LIER

OVER HET DIENSTJAAR 1883—1884

gedaan door het Collegie van Burgemeester en Schepenen,
in uitvoering van art. 70 der gemeentewet.

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE

STAD LIER

OVER HET DIENSTJAAR 1883—1884

LIER

JOSEPH VAN IN & Cie, DRUKKERS-UITGEVERS,

Rechtestraat, 48.

VERSLAG

DEEL VAN EN OEN TOESTAND DEN

STAD RIER

OVER HET JAAR 1851-1852

LEER

WET VAN DE DRUKKER BLOED

1851-1852

Mijnheeren,

*Ingevolge de voorschriften van art. 70 der Gemeentewet,
hebben wij de eer den Raad verslag te doen over het bestuur
en den toestand der zaken van de stad Lier, voor het dienst-
jaar 1883—1884.*

THE STATE OF

NEW YORK

IN SENATE

JANUARY 1, 1891

REPORT

OF THE

COMMISSIONERS

OF THE LAND OFFICE

AND

OF THE MINES

AND GEOLOGY

FOR THE YEAR 1890

ALBANY:

JOHN B. LANE, PRINTERS

1891

VERSLAG

OVER HET

BESTUUR EN DEN TOESTAND DER ZAKEN

VAN DE

STAD LIER

TITEL I.

BEVOLKING.

1^e AFDEELING.

Staat der bevolking.

De bevolking beliep op 31 December 1883, als volgt :

	MAN. GESL.	VR. GESL.	TOTAAL
	8767	9176	17943
Op 31 December 1882 beliep zij	8569	8954	17523
Vershil in meer	198	222	420

2de Afdeling. — BEWEGING VAN DEN BURGERLIJKE STAND.

Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigingen van 1882-1883.

JAREN	AANTAL DER GEBOORTEN				AANTAL DER OVERLIJDENS (1)				AANTAL DER DOODGEBORENEN niet begrepen in de geboorten en overlijdens				AANTAL DER Huwelijken tusschen				Aantal der echtscheidingen		Wettigingen		
	Wettige		Onwettige		Kinderen en on- gehuwden		Gehuwden		Wettige		Onwettige		Jongmans en meisjes		Jongmans en weduwen		Weduwen en meisjes			TOTAAL	TOTAAL
	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke	Mannelijke	Vrouwelijke		Mannelijke	Vrouwelijke
1882	518	304	28	43	693	102	116	38	53	29	26	366	16	8	1	23	110	8	9	457	38
1885	510	325	38	51	702	111	97	63	41	23	38	373	10	6	2	20	106	4	5	418	38
Meerder	"	49	10	"	7	9	"	7	6	"	12	9	"	"	1	"	"	"	"	"	"
Minder	8	"	"	14	"	"	"	"	"	6	2	"	6	2	"	3	4	4	7	49	"

(1) In dit getal zijn niet begrepen de personen in andere plaatsen overleden en te Lier gehuisvest, waarvan de doodsakten op de registers van den burgerlijken stand overgeschreven zijn, ingevolge art. 80 van het burgerlijk wetboek. — Dit getal belooft tot 10.

3^e AFDEELING.

STAAT VAN OVERLIJDEN VOLGENS OUDERDOM.

Van	0	dag	tot	1	voltallige	dag	.	.	.	.	0
"	1	tot	2	voltallige	dagen	.	.	.	.	.	0
"	2	"	3	"	"	.	.	.	.	.	2
"	3	"	4	"	"	.	.	.	.	.	0
"	4	"	5	"	"	.	.	.	.	.	0
"	5	"	10	"	"	.	.	.	.	.	11
"	10	"	15	"	"	.	.	.	.	.	7
"	15	"	20	"	"	.	.	.	.	.	0
"	20	"	25	"	"	.	.	.	.	.	6
"	25	dagen	tot	1	voltallige	maand	.	.	.	.	1
"	1	maand	"	2	voltallige	maanden	.	.	.	.	11
"	2	"	"	3	"	"	.	.	.	.	18
"	3	"	"	6	"	"	.	.	.	.	21
"	6	"	"	1	voltallig	jaar	.	.	.	.	23
"	1	tot	2	voltallige	jaren.	.	.	.	.	.	17
"	2	"	3	"	"	.	.	.	.	.	10
"	3	"	4	"	"	.	.	.	.	.	5
"	4	"	5	"	"	.	.	.	.	.	4
"	5	"	6	"	"	.	.	.	.	.	2
"	6	"	7	"	"	.	.	.	.	.	2
"	7	"	8	"	"	.	.	.	.	.	4
"	8	"	9	"	"	.	.	.	.	.	1
"	9	"	10	"	"	.	.	.	.	.	1
"	10	"	11	"	"	.	.	.	.	.	1
"	11	"	12	"	"	.	.	.	.	.	0
"	12	"	13	"	"	.	.	.	.	.	0
"	13	"	14	"	"	.	.	.	.	.	1
"	14	"	15	"	"	.	.	.	.	.	2
"	15	"	16	"	"	.	.	.	.	.	1

Over te dragen. 151

Van	tot	voltallige jaren.	Overdracht.	151
"	16	17	"	2
"	17	18	"	2
"	18	19	"	2
"	19	20	"	1
"	20	21	"	2
"	21	22	"	6
"	22	23	"	4
"	23	24	"	2
"	24	25	"	2
"	25	30	"	11
"	30	35	"	9
"	35	40	"	7
"	40	45	"	12
"	45	50	"	12
"	50	55	"	9
"	55	60	"	13
"	60	65	"	21
"	65	70	"	21
"	70	75	"	27
"	75	80	"	29
"	80	85	"	19
"	85	90	"	7
"	90	95	"	4
"	95	100	"	"
"	100	meer voltallige jaren	"	"
Totaal.				375

Ziekten aan dewelke de personen, in 1883 overleden, bezweken zijn :

Besmettelijke, aanstekingsloofige en verpestende ziekten.	Pokken	0
	Mazelen	0
	Schaarlakkoorts.	0
	Kwade keel	2
	Kroep	1
	Kiekhoeft.	1
	Rotkoorts.	7
Inheemsche ziekten.	Kinderbedziekten	1
	Uittering en slepende borstziekten	71
	Longontsteking, idem der luchtpijptakken, zijdesteek en hevige ontsteking der adem- kanalen	74
	Darmontsteking en buikloop	31
	Polderkoorts	1
Bijzondere ziekten.	Cholera	0
	Vuurwapens	0
	Verdrinking	4
	Geweldige sterfgevallen	3
Verschillende ziekten niet begrepen onder de vermelde		179
Totaal.		375

Van dit getal zijn 352 personen overleden na geneeskundige hulp en 23 zonder geneeskundige hulp te hebben genomen; 292 zijn ten hunnen woonhuize overleden en 83 in de gods-, gasthuizen en andere openbare gestichten; 7 personen zijn door geweldigen dood omgekomen.

46 Huwelijken zijn op behoeftigheidsbewijzen aangegaan.

4^e AFDEELING.

Verandering van woning.

A. Personen die zich in de gemeente gevestigd hebben,
komende :

Uit andere gemeenten van HET KONINKRIJK		UIT DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	TOTAAL
316	347	4	2	320	349	669

B. Personen die de gemeente verlaten hebben,
om zich te vestigen :

In andere gemeenten van HET KONINKRIJK		IN DEN VREEMDE		TOTAAL		ALGEMEEN
Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	TOTAAL
261	301	10	3	271	304	575

Inboorlingschap.

Zonder aanmerking.

TITEL II.

GEMEENTEBESTUUR.

1^e AFDEELING.

Gemeenteraad.

Sedert ons laatste verslag is er geene verandering in de samenstelling van den gemeenteraad gekomen. De twee openstaande plaatsen zullen in de aanstaande kiezing van October ingevuld worden.

De raad is in vijf sectiën verdeeld en heeft in het afgeloopen jaar 1883 zeventien zittingen gehouden. De voornaamste punten welke er in behandeld zijn geweest zullen wij in den loop van dit verslag tegenkomen.

2^e AFDEELING.

Collegie van Burgemeester en Schepenen.

De gewone wekelijksche zitting van het Collegie heeft 's Zaturdags plaats. Bovendien vergadert het zich telkens als de bestuurszaken zulks vereischen en ontvangt het dagelijksch de burgers, welke verlangen er mede te onderhandelen.

Het heeft in den loop van 1883 tachtig zittingen gehouden, waarvan proces-verbaal is opgesteld.

3^e AFDEELING.

Inrichting en personeel der bureelen.

Het personeel der bureelen heeft geene verandering ondergaan.

4^e AFDEELING.

§ 1.

Kiezerslijsten.

De jaarlijksche herziening der kiezerslijsten van 1884—1885 gaf den volgende uitslag :

Kiezers voor de wetgevende kamers.	. . .	469
„ „ provincialen raad . . .	. . .	969
„ „ gemeenteraad . . .	. . .	1438

Tusschen deze laatsten waren er 46 voor de provincie en 15 voor de gemeente door hunne moeders afgevaardigd ; terwijl 52 kiezers zich het derde gedeelte der grondlasten toeëigenden.

§ 2.

Kieshervorming. — Bekwaamheidskiezers.

Nauwelijks was de gewone herziening geëindigd, of de wet van 25 Augusti 1883 kwam ons eene dubbele opmaking der kiezerslijsten opleggen. Deze wet immers erkende het provinciaal- en gemeentekiesrecht aan twee soorten van burgers : 1° aan personen welke door hunne bediening, hun ambt of verkregene diplomas verondersteld waren eene zekere bekwaamheid te bezitten, en 2° aan hen die met vrucht het kiesexaam zouden afleggen.

Als bekwaamheidskiezers werden 218 personen ingeschreven. Van deze bezaten er reeds 138 het provinciaal- en gemeentekiesrecht, 18 het recht voor de gemeente alleen ; zoodat 80 nieuwe provinciale- en 62 nieuwe gemeentekiezers op de lijsten werden gebracht.

Onder deze treffen wij aan :

- 19 Gemeente- of oud-gemeenteraadsleden.
- 43 Gediplomeerden of gegradueerden.
- 27 Onderwijzers en professors.
- 49 Beambten.
- 46 Officiers en oud-onderofficiers.
- 20 Bedienden van eerediensten.
- 18 Bestuurders van maatschappijen van onderlingen bijstand.

§ 3.

Kiesexamens.

Dezelfde wet kende het kiesrecht toe aan allen die met vrucht een bepaald examen zouden afleggen. Bij hare afkondiging zagen wij onder onze stadsgenooten den loffelijksten naïver ontstaan om er het voordeel van te genieten. Voorbeleidende leergangen werden geopend en met oplettendheid en volharding door honderden personen van allen ouderdom en rang gevolgd. Voor de examens lieten zich 385 candidaten inschrijven. Van deze werden er 240 door den jury en 5 in beroep aangenomen. 13 Legden het examen af in het fransch, al de overigen in het vlaamsch. 7 Gediplomeerden bezaten den vereischten ouderdom niet om als kiezer ingeschreven te worden; zoodat er 238 burgers door hun examen onmiddellijk het kiesrecht verworven. Daar er 10 van hen reeds het provincie- en 38 het gemeentekiesrecht bezaten, groeide het getal provincialekiezers en gemeentekiezers met 190 aan.

Wij laten hier het bedrijf dezer kiezers volgen :

1° Landbouwers	17
2° Handelaars en winkeliers	24
3° Werklieden	139
Over te dragen.	180

	Overgedracht.	180
4° Studenten		7
5° Onderwijzers		10
6° Bedienden		35
7° Kunstenaars		1
8° Geestelijken		8
9 ⁿ Renteniers		1
10° Andere beroepen		3
	Totaal.	245

Door de bijvoeging dezer twee reeksen van kiezers was het kiezerskorps, voor de provincie en de gemeente van 969 en 1438 op 1277 en 1690 kiezers gebracht. Edoch daar dezelfde wet het kiesrecht voor de gemeente aan 52 landbouwers ontnam, welke zich het derde der grondbelasting mochten aanrekenen, verminderde het getal der gemeentekiezers met 52.

Hiermede hadden wij nog met de nieuwe kieswetten niet gedaan.

Een bijgevoegd artikel 44BIS der wet van 1 Mei 1884 verboodt aan de kloosterlingen, elders dan in hunne geboorteplaats hun kiesrecht uit te oefenen en beroofde de militairen, beneden den rang van officier, van hun kiesrecht zoolang zij zich onder de wapenen bevonden.

Ten dien gevolge werden te Lier 2 kamer-, 6 provincie- en 2 gemeentekiezers afgeschreven. Daarentegen werden 1 kamer- en 4 provinciekiezers op onze lijsten gebracht.

§ 4.

Verhalen en vragen bij het beroepshof.

Ten gevolge van uitspraken van het beroepshof, werden de volgende wijzigingen aan den kiezerslijst gebracht.

Werden aangenomen :

1 ^o Vragen van inschrijving	3
waaronder 1 voor de kamer en 2 voor de gemeente.	
2 ^o Vragen van afschrabbing	114
waaronder 52 van kiezers het 1/3 grondlasten betalende.	

Werden verworpen :

1 ^o Vragen van inschrijving	20
2 ^o „ „ afschrabbing	85
waaronder 58 reclamatiën ingediend tegen bekwaamheidskiezers, daar ministeriële omzendbrieven aangaande de geldigheid van hun examen, twijfel hadden doen ontstaan. De gerechtshoven hebben de ministeriële omzendbrieven ongelijk gegeven en de kiezers in hun recht behouden. Het getal der gemeentekiezers beloopt thans tot 1579, de overledenen in begrepen.	

De volgende tabel duidt het beroep der kiezers voor de wetgevende kamers aan, voor het volgende jaar :

Landbouwers en pachters	20
Nijveraars, bestuurders van fabrieken of werkhuizen	24
Beenhouwers	13
Brood- en pastijbakkers	27
Brouwers	3
Maalders	1
Aannemers, metsers, schilders en timmerlieden	16
Goud- en zilversmeden, juweliers en horlogiemakers	4
Boekdruckers en boekhandelaars	2
Andere nijveraars	11
Herbergiers en hotelhouders	4
Winkeliers (verkoop in 't klein)	48
Herbergiers en dranksljters	36
Mede te dragen.	249

Medegedragen.	249
Kooplieden, reeders en zaakwaarnemers .	58
Bankiers, wisselaars en makelaars . . .	1
Beambten en bedienden van den staat .	5
Ambtenaars en bedienden der provincie en der gemeente	6
Rechters en raadsleden	"
Advokaten en pleitbezorgers	2
Notarissen	3
Geestelijken	19
Schoolbestierders, professors en onderwijzers	5
Doktors in medecijnen en heelkunde . .	4
Andere personen tot den gezondheidsdienst behoorende	7
Letterkundigen en dagbladschrijvers . .	"
Kunstenaars, schilders, beeldhouwers en bouw- meesters	1
Officieren van het leger	8
Grondeigenaars, renteniers, burgerlijke- en mili- taire gepensionneerden	64
Schoenmakers	16
Andere beroepen	64
Totaal.	472

57 Inwoners zijn op de lijst van de gezworenen ingeschreven.

§ 2.

Beweging der bestuurlijke zaken.

Ziehier de tabel der beweging van bestuurlijke zaken :

BUREELEN	ONTVANGENE BRIEVEN	VERZONDENE BRIEVEN
1 ^o Bureel	1048	1301
2 ^o Bureel	84	208

Gemeentegoederen. — Aankopen, verkoopen, enz.

Bij akte van verkoop van 2 December 1883, voor openbaar nut, en ingevolge besluit van den gemeenteraad de dato 12 November 1883, goedgekeurd door de bestendige Deputatie den 22 derzelfde maand, heeft M. Melchior Gommar Verhaegen, rentenier, aan de stad Lier verkocht, mits fr. 6750,00, een huis in de Mechelstraat, genaamd : *Café de Milles Colonnes*, gekend op het kadaster wijk K n^r 430, groot in erve 51 centiaren.

Ten gevolge der nieuwe lijnrichting gegeven aan eenen eigendom in het Brouwerijstraatje, heeft vrouwe weduwe J. C. Van de Wyngaert-Van der Linden, aan de stad Lier afgestaan, om in den openbaren weg te worden ingelijfd, 1^m94 vierkant à rato van 4 franks den meter.

De volgende verkooping van grond hebben plaats gehad :

1° Aan M. Jud. Lud. Verhoeven, grondeigenaar, 64 11/100 vierkante meters grond, langshenen zijnen eigendom, genaamd : *de Frankehoef*, tegen den nieuwen steenweg van Lisp door Hagenbroek, mits fr. 32,05.

2° Aan de acht kinderen van den edelen heer graaf de Broeckhoven de Bergeyck te Hemixem, 8 aren 67 centiaren stadserve, langshenen hunnen eigendom tegen de Driesstraat (Hagenbroek), mits fr. 433,50.

5° AFDEELING.

Betwiste zaken.

In het begin dezes jaars is de stad verplicht geweest twee eigenaars voor overtreding van het politiereglement op het bouwen te vervolgen, en zich als burgerlijke partij aan te stellen. De rechtbank heeft haar gelijk gegeven.

Insgelijks heeft de raad machtiging gevraagd en bekomen om drij achterstallige huurders voor betaling van hunnen huurprijs in recht te betrekken. Deze zaken zijn nog niet geweest.

TITEL III.

GELDWEZEN DER GEMEENTE

Ontleding der stadsrekening van 1883.

1^e AFDEELING.

GEWONE EN BUITENGEWONE UITGAVEN.

A. *Gewone.*

1 ^o	Gemeentebestuur	.	.	.	.	fr.	24381,82
2 ^o	Openbare veiligheid	.	.	.	.	»	29355,68
3 ^o	Gemeentewerken	.	.	.	.	»	20677,56
4 ^o	Koophandel en scheepvaart	.	.	.	.	»	2534,38
5 ^o	Kazerneering, militaire inkwartieringen en vervoer	.	.	.	.	»	476,49
6 ^o	Openbare weldadigheid	.	.	.	.	»	20150,10
7 ^o	Eeredienst	.	.	.	.	»	» »
8 ^o	Openbaar onderwijs	.	.	.	.	»	44614,53
9 ^o	Schoone kunsten	.	.	.	.	»	11719,87
10 ^o	Gemeenteschuld. — Intresten en aflossingen	.	.	.	.	»	38543,26
11 ^o	Regelingen	.	.	.	.	»	6230,94
12 ^o	Herhalingen	.	.	.	.	»	3487,70

B. *Buitengewone.*

13 ^o	Buitengewone uitgaven	.	.	.	.	fr.	3606,10
14 ^o	Verschillende uitgaven.	.	.	.	.	»	3169,09
15 ^o	Nieuwe werken	.	.	.	.	»	91142,60

TOTAAL DER UITGAVEN. fr. 300090,12

2^e AFDEELING.

GEWONE EN BUITENGEWONE ONTVANGSTEN.

A. Gewone.

§ 1. Opbrengst der eigendommen.	Vaste goederen	fr.	4751,36	
	Houtkap en plantagiën	»	177,10	
	Grondcijsen en renten op particulieren	»	73,01	
	Onderhoud der buurtwegen (1)	»	3538,24	
§ 2. Toegestane ontvangsten voor verschillende diensten.	Weeg- en meetrechten	»	16,30	
	Plaats- en kaairechten	»	5265,02	
	Opbrengst der privaten en straatmest	»	886,25	
	Havenrechten	»	341,08	
§ 3. Belastingen.	Opcentimen op 's rijks belastingen.	Gewone 7 Buitengewone »	» 48760,77	
	Idem voor adleg van leeningen, afgeschafte rechten en uitvoering van gemeentewerken.	Grondbelast. 41 Personeel 36 Patenten 8		
	Belasting op de honden (memorie)			
	Aandeel in het gemeente-fonds. (Wet van 18 Juni 1860).			
	Er bestaat geen slachthuis.			
	Het aandeel dier verhuring is begrepen onder § 2.			
§ 4. Octroi.	Geene.			
§ 5. Slachthuis.	Geene.			
§ 6. Verhuring van plaatsen op de markten. § 7. Personele belastingen. § 8. Opbrengst der boeten. § 9. Verschillende belastingen.	Opbrengst van 1½ % op de kadastrale huurwaarde der bebouwde eigendommen	»	6780,77	
	Opbrengst der akten van den burgerlijken stand	»	217,53	
	Kazerneering der gendarmen	»	170,70	
	Wederigave van betaalde reiskosten aan behoeftige reizigers.	»	154,99	
	Idem van vervoerkosten van burgerlijke en militaire gevangenen	»	» »	
	Verkoop van buiten dienst gestelde voorwerpen.	»	164,94	
	Interesten van schuldvorderingen ten laste van den Staat en van het gemeente krediet	»	1891,00	
	Opbrengst van het gaz-gesticht	»	18000,00	
	Toelage van den Staat voor het lager onderwijs	»	19680,00	
	Opbrengst der verhuringen van grassingen	»	500,00	
	Opbrengst van de verhuring van jachtgronden op de eigendommen onder Nylen.	»	20,00	
	§ 10. Verschillende ontvangsten.	Idem van het aandeel der betalende leerlingen van de scholen extra-muros	»	56,75
		Toelage van den Staat voor de scholen van volwassenen	»	1000,00
		Fondatie Heyns	»	376,62
		Subsidie van Staat en provincie voor den onderhoud der school van teeken- en bouwkunde	»	8000,00
		Idem dito voor den onderhoud der bewaarschool	»	5800,00
		Inkomsten der bewaarschool	»	436,64
		Wederigave van de sommen in de kas van het gemeen fonds gestort	»	9430,10
		Verschillende kleine opbrengsten	»	125,73
Subsidie van het Bureel van Weldadigheid voor het lager onderwijs		»	1300,00	
Vergoeding van den Staat voor den brugdraaier der Leuven-scheepoort		»	130,00	

(1) Zie afzonderlijke rekening onder litt. C.

(1) Zie afzonderlijke rekening onder litt. C.

B. *Buitengewone.*

	Overgebracht fr.	212532,40
1. Overschot van het vorig dienstjaar	»	15618,26
2. Gebonificeerde interesten van gelden tijdelijk op de spaarkas geplaatst	»	92,22
3. Afstand van gronden op het gemeente kerkhof	»	2500,00
4. Belasting op de honden 1881	»	551,44
5. Vergoeding voor rectificatiën van lijnrichtingen in 1881 en 1882	»	671,11
6. Invordering der ruimingskosten der Itterbeek in 1880	»	1693,70
7. Invordering der ruimingskosten in 1882 verricht	»	1059,50
8. Gelden in 1880 te veel bevonden in de stadskas, bij de opmaking der rekening de <i>clerc à maitre</i>	»	41,22
9. Verkoop van obligatiën der fondatie Heyns, om versterfrechten te betalen op het legaat Peeters-Schram	»	639,20
10. Vergoeding door den Staat toegestaan voor de tienjarige landbouwoptelling	»	224,50
11. Vergoeding door den Staat toegestaan voor de tienjarige volksoptelling	»	866,40
12. Toelagen van Staat en provincie voor aankoop van grond en verbeteringswerken aan de school Hagenbroek	»	» »
13. Idem dito voor verbeteringswerken aan de scholen Lisp	»	1071,25
14. Terugbetaling door den Staat der inrichtingswerken der nieuwe middelbare meisjes-school	»	2220,84
15. Buitengewone toelaag door den Staat in 1882 aan de stads-teekenschool toegestaan	»	250,00
16. Opbrengst van uitgewaaiden boomen in november 1881 publiek verkocht	»	1071,00
17. Toelagen voor aankopen van gronden en leggen van den steenweg in Hagenbroek	»	51938,00
18. Toelagen voor het uitvoeren van gezondheidswerken	»	1700,00
19. Uitgifte van tijdelijke kasbons om de onkosten te dekken voor het leggen van den steenweg Hagenbroek en het uitvoeren van gezondheidswerken	»	26000,00
Totaal der ontvangsten	fr	518745,02
Totaal der uitgaven	»	500090,12
Overschot	fr.	18632,90

C. *Buurtwegen. — Onderhoud.*

(Art. 14 der wet van 14 April 1841).

BIJZONDERE FONDS. — REKENING VOOR HET DIENSTJAAR 1883.

Ontvangsten	fr.	3500,12
Uitgaven	»	3653,87
	Malislot fr.	153,75

REKENPLICHTIGHEID.

Begrotingsstaat.

De stadsbegrotingsstaat voor het dienstjaar 1884, werd door den gemeenteraad gestemd in zitting van 19 December 1883, en is door de bestendige Deputatie van den provincialen Raad eindelijk vastgesteld geweest den 1 Februari 1884. Hij beloopt :

In ontvangsten, zoo in gewone als buitengewone, ter somme van fr.	232,04,59
In uitgaven van allen aard, ter somme van	» 232094,06
En het batig slot op fr.	10,53

TITEL IV.

INSTELLINGEN VAN WELDADIGHEID.

1^e AFDEELING.

Bureel van weldadigheid.

§ 1.

BESTUUR.

De gemeenteraad heeft het mandaat vernieuwd van den heer GUSTAAF VAN IN, wiens dienstdag op 31 December 1883 eindigde. Hij is op 9 Januari daaropvolgende geïnstalleerd geweest.

§ 2.

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

De openbare verhuring van eenige onroerende goederen, waarvan de huurtijd ten einde liep, heeft op 29 Juli laatstleden plaats gehad. Zij bracht fr. 233,00 minder op dan de vorige verhuring van dezelfde goederen.

§ 3.

LEGATEN EN GIFTEN.

Er zijn in den loop van 1884 noch giften, noch legaten aan het Bestuur vermaakt; alleenlijk heeft het eene som van fr. 420,00 ontvangen als aandeel in den prijs van grondvergunningen op het gemeentekerkhof.

§ 4.

AANKOOPEN, VERKOOPINGEN EN VERWISSELINGEN.

Bij beslissing der bestendige Deputatie van den provincialen Raad van 27 December 1883, is de Bestiering gemachtigd geweest aan mad. wed. Van de Wyngaert-Van der Linden te verkoopen 12 aren grond, gelegen onder Emblehem, wijk B n^r 313A, aan den prijs van 900 fr.

Het heeft insgelijks machtiging bekomen den terugkoop te doen van 17 aren 04 centiaren, overschot van erve, gelegen tusschen de Antwerpsche- en Mechelschepoorten, aan 95 fr. per are of fr. 1618,50, welke gronden vroeger aan het stadsbestuur waren afgestaan geweest voor werken van openbaar nut.

§ 5.

AFLEGGING EN WEDERAANLEGGING VAN KAPITALEN.

Eene rente groot in kapitaal fr. 2116,40 en eene uitgelotte obligatie van de uitgestelde schuld van Antwerpen van 100 fr. zijn afgelegd en tot aankoop van Belgische fondsen gebruikt.

§ 6.

REKENDIENST.

Het budget voor het dienstjaar 1884 is door den stedelijken raad, in zitting van 11 Februari 1884 goedgekeurd; de ontvangsten even als de uitgaven beloopt op fr. 116976,80.

De rekening van den ontvanger voor het dienstjaar 1883, geeft het volgende resultaat :

Ontvangsten	fr.	195488,85
Uitgaven	„	179052,78
Overschot.	fr.	16436,07

§ 7.

STATISTIEK DER BEHOEFTIGHEID.

Gedurende het jaar 1883 zijn er 475 huisgezinnen, bevattende 1322 behoeftigen, bedeed geweest in geld, kleederen en beddegoed.

Aan 251 huisgezinnen zijn gedurende hetzelfde jaar medecijnboekjes afgeleverd.

De volgende personen zijn op eene bestendige wijze ondersteund :

1°	Ouderlingen en gebrekkige personen	.	40
2°	Zinneloozen	.	24
3°	Verlatene kinderen en weezen	.	70
4°	Doofstommen en blinden	.	11
5°	Vondelingen.	.	"
Totaal.			145

De kosten van onderhoud van die verschillende personen hebben in 1883 beloopt :

<i>a.</i>	Onderhoud der ouderlingen .	fr.	6713,94
<i>b.</i>	Idem der zinneloozen .	"	14374,00
<i>c.</i>	Idem der verlatene kinderen en weezen.	"	5710,22
<i>d.</i>	Idem der stomdooven en blinden . . .	"	4493,82
<i>e.</i>	Idem der vondelingen .	"	" "
Samen		fr.	31291,98

§ 8.

UITDEELINGEN IN GELD.

Onderstanden uitgereikt in 1883 :

1°	In geld	fr.	41516,44
2°	In kleederen	„	6687,12
3°	In medecijnen	„	2500,00
4°	In jaarwedde van genees- heeren	„	2101,00
5°	In begrafeniskosten	„	131,71
Totaal			fr. 52846,27

De onderstand in 1883 verleend aan behoeftigen vreemd aan onze stad beloopt tot de som van fr. 2608,83.

Er bleef uit dien hoofde op 1 Juli laatstleden aan het bestuur nog schuldig, zoowel op 't loopende jaar, als op de vorige dienstjaren, de som van fr. 2016,15.

De som betaald door onze bestiering voor onderstand aan behoeftigen in andere gemeente verleend beliep fr. 3108,09.

§ 9.

BETWISTENDE ZAKEN.

Geene.

2° AFDEELING.

—

Gast- en Godshuizen.

§ 1.

BESTUUR.

De heer HENDRIK WILLEM LEOPOLD DE BELDER, waarvan de diensttijd op 31 December 1883 ten einde liep, is door den gemeenteraad herkozen en op 11 Januari laatst geïnstalleerd geweest.

§ 2.

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

De publieke verhuring van eenige parcellen land heeft dees jaar fr. 4298,52 opgebracht, tegen fr. 4913,20 in de vorige verhuring.

§ 3.

LEGATEN EN GIFTEN.

Sedert ons laatste verslag heeft het bestuur geene andere mildadigheden ontvangen, dan eene som van 420 fr. als aandeel in den prijs van grondvergunningen op het gemeentekerkhof.

§ 4.

AANKOOPEN, VERKOOPINGEN EN VERWISSELINGEN.

Geene.

§ 5.

AFLEGGING EN WEDERAANLEGGING VAN KAPITALEN.

In het afgelopen jaar zijn de volgende kapitalen afgelegd geweest :

1°	Van dame wed. Taymans-		
	Van de Velde	fr.	4232,80
2°	Van de erf. J. G. Verstraeten	„	1500,00
3°	Van het Armbestuur de aflossing van renten en fondatiën.	„	16594,00
	Samen	fr.	22326,80

Som welke in inschrijvingen op het grootboek is aangelegd geweest.

§ 6.

REKENDIENST.

De begrootingsstaat voor het dienstjaar 1884, is door den stedelijken raad in zitting van 11 Februari 1884 goedgekeurd, de ontvangsten zoowel als de uitgaven beloopt fr. 109531,33.

De rekening van den ontvanger, voor het dienstjaar 1883, geeft het volgende resultaat :

Ontvangsten	fr.	141818,00
Uitgaven	„	126945,17
Overschot	fr.	14872,83

§ 7.

BETWISTENDE ZAKEN.

Geene.

§ 8.

STATISTIEK DER GODSHUIZEN VOOR OUDERLINGEN EN WEEZEN.

De bevolking onzer godshuizen was op 1 Juli jl. samengesteld, als volgt :

		MANNEN.	VROUWEN.
GODSHUIZEN	St Jacobs.	28	1
	St Antonius	„	19
	St ^e Anna en Joachim	9	14
	St ^e Barbara en Beatrix	„	27
	Meisjes weezenhuis	„	54
	Jongens „	13	1
	Infirmierie van het Beggijnhof	„	1
Totaal.		50	117
Samen.		167	

In 1884 zijn er 503 zieken verpleegd geweest in het burgerlijk gasthuis; 79 personen zijn er gedurende hetzelfde dienstjaar overleden.

3^e AFDEELING.

—

Berg van barmhertigheid.

§ 1.

BESTUUR.

Het bestuur van den berg van barmhertigheid, bestaat uit :

MM. COOLS-GREGOIR, voorzitter.
DE BELDER, HENDRIK, lid.
NAETS-LAMBECHTS, „
VAN IN, ALFONS, „
HELLEMANS-HELLEMANS, „

Wij laten hier de tabels der werkzaamheden van deze instelling, gedurende het afgelopen jaar, volgen :

BERG VAN BERMHERTIGHEID

DIENTSTJAAR 1883

REKENING DER PANDEN. — BEWEGING VAN HET MAGAZIJN.

GETAL INGEBRACHTE PANDEN EN BEDRAG DER GELEENDE KAPITALIEN	In magazijn op den 1 Januari 1883	Pandén ingezet gedurende het jaar	TOTAAL	PANDEN UITGEGAAN gedurende het jaar			In magazijn op 31 Dec. 1883.
				bij lossing	bij verkoop	TOTAAL	
Pandén	In nieuwe koopwaren .	5	166	130	25	155	11
	Andere	4496	17532	13219	739	13958	3574
	Totaal.	4501	17698	13349	764	14113	3585
Geleende kapitalen	Op nieuwe koopwaren. .	315	3287	4010	211	4421	620
	Andere	31615	105540	72887	3021	75908	31734
	Totaal.	31930	108827	76897	3232	80129	32354

BEWERKINGEN.

13946	13197	"	749	84703	76897	"	7806	13349	73241	764		2793	3232	439	"	fr. 4,23									
AANTAL PANDEN ingezet gedurende HET JAAR		Meer ingezet in 1883		Minder ingezet in 1883		BEDRAG der geleende KAPITALEN OP DE PANDEN gedurende het jaar		Meer geleend in 1883		Minder geleend in 1883		Aantal panden gelost in 1883		Bedrag der lossingen		Aantal panden verkocht in 1883		BEDRAG der in VERKOOPINGEN		Meer verkocht in 1883		Minder verkocht in 1883		Middelbare waarde van iederen verkochten pand in 1883	
1882	1883			1882	1883							1882	1883												

4° AFDEELING.

*Spaar- en voorzieningskas, ten voordeele der werklieden ,
genootschappijen van onderlingen bijstand.*

Uitslag der rekeningen van de erkende maatschappijen van onderlingen bijstand, voor het dienstjaar 1883.

1° *Vereeniging der schoenmakers, huidenvetters, enz.*, erkend bij koninklijk besluit van 31 December 1853 en 28 April 1871.

Ontvangsten in 1883 . . .	fr.	348,48
Boni der vorige dienstjaren . . .	„	1177,11
Totaal der ontvangsten.	fr.	1525,59
Uitgaven van allen aard . . .	fr.	442,00
Boni 1 Januari 1884.	fr.	1083,59

2° *Vereeniging der kleermakers*, erkend bij koninklijk besluit van 9 April 1857.

Ontvangen in 1883 . . .	fr.	328,70
Boni der vorige dienstjaren . . .	„	775,68
Totaal der ontvangsten . . .	fr.	1104,38
Uitgaven van allen aard . . .	fr.	289,45
Boni op 1 Januari 1884.	fr.	814,93

3° *Koninklijke maatschappij der Belgische Redders*, provinciaal comiteit van Antwerpen, afdeeling van het kanton Lier, tusschen de gedecoreerden voor daden van moed en zelfop-offering, erkend bij koninklijk besluit van 4 November 1872.

Ontvangen in 1883 . . .	fr.	283,85
Boni der vorige dienstjaren . . .	„	1080,29
Totaal der ontvangsten . . .	fr.	1364,74
Uitgaven van allen aard . . .	fr.	265,16
Boni op 1 Januari 1884.	fr.	1098,98

Een koninklijk besluit van 6 Februari 1884 heeft aan deze laatste maatschappij, ten gevolge des zesden drij-jaarlijkschen prijkskamp, een diploma met eene premie van 75 frank toegekend. Hetzelve werd aan de bekroonde maatschappij, in openbare zitting van den gemeenteraad, overhandigd.

§ 3.

Onderscheidingen.

Bij koninklijk besluit van 16 Augusti 1884, zijn de volgende onderscheidingen aan leden onzer maatschappijen van onderlingen bijstand toegekend geweest.

DECORATIE VAN 1ste KLAS.

LAENENS, JAN BAPISTA, 64 jaar, weduwnaar. Sedert 1840 deel der erkende maatschappij van de schoenmakers van Lier makende, vervult hij er, sedert 1850, met buitengewoon oordeel en voorbeeldige verkleefdheid de bediening van overdeken in. Door zijne voorzichtigheid en zijne krachtdadigheid is hij er in gelukt de orde en de regelmatigheid in de vereeniging te doen heerschen. Laenens sedert 1874 met de decoratie van 2de klas vereerd is tot die van eerste klas verheven.

DECORATIEN VAN 2de KLAS.

MEERBERGEN, JAN GOMMAAR, 62 jaar, schoenmaker, behoort sedert 1842 aan de voornoemde maatschappij. In 1844 deken gekozen heeft hij steeds, uit hoofde zijner goede diensten, zijn mandaat zien vernieuwen.

VAN DEN EYNDEN, PIETER JOZEF GABRIEL, 79 jaar, meester-schoenmaker, maakt sedert 1827, deel van dezelfde erkende maatschappij van onderlingen bijstand. Hij heeft veel bijgedragen om leden bij de maatschappij te winnen en deze in bloeienden toestand te houden.

VEREMANS, JAN GOMMAAR, 61 jaar, bekleedt sedert 1848 het ambt van deken bij de bus *de Jonge Crispinisten* en heeft zich hierin de erkenenis der leden weten te verwerven.

SUETENS, FRANS, 51 jaar, meester-kleermaker, is sedert 1853 lid en 1861 deken der erkende maatschappij der kleermakers. Hij heeft deze bediening altoos met den loffelijksten iever en de volstrekte belangloosheid vervuld.

5^e AFDEELING.

—

Geneeskundige dienst.

Het geneeskundig personeel dezer stad is in het afgelopen jaar onveranderd gebleven.

TITEL V.

Katholieke eeredienst.

1^e AFDEELING.

KERK VAN DEN H. GUMMARUS.

§ 1.

GEESTELIJKHEID.

Het personeel der geestelijkheid heeft geene verandering ondergaan.

§ 2.

KERK.

Sedert weinigen tijd is de kerk van den H. Gummarus met verscheidene kunststukken verrijkt. Op de drie geschilderde glasramen in de kapel van het H. Sacrament, door den heer A. Cools-Van den Brande geschonken, zijn die gevolgd welke Mevr. Hellemans-Mannekens in de nevenstaande kapel heeft doen plaatsen. Dit jaar heeft eene edelmoedige weldoenster, Mev. Julia Van Bouwel, weduwe van den heer doctor De Ceulenaer, de kerk met de merkwaardige luiken van het H. Sacramentsaltaar en met eene nieuwe geschilderde glasraam in het O. L. Vrouw koor begiftigd. De uitvoering dezer twee laatste kunstgewrochten is aan twee gunstig gekende Antwerpsche kunstenaars toevertrouwd geweest. M. Hendrickx heeft de altaardeuren geschilderd, terwijl de heeren Janssens en Stalins de geschilderde glasraam hebben vervaardigd.

Wij nemen met geluk deze gelegenheid waar om hier, in naam der stad, de edelmoedige weldoeners onzen innigsten dank te betuigen.

§ 3.

BESTUUR.

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen is er, op het aangeduid tijdstip tot de kiezing van de leden van den fabriekraad en van het bureel der kerkmeesters overgegaan. Deze zijn thans samengesteld als volgt :

a. FABRIEKRAAD.

MM. DE COSTER, pastoor-deken, lid van rechtswege.	
VAN CAUWENBERGH, burgemeester, „	
SCHOETERS, voorzitter.	
MAST, secretaris.	
NOTELTEIRS,	} leden.
COOLS, August,	
VAN REUSEL,	
DIELTJENS,	
DE WYNGAERT,	
DE BELDER,	
HELLEMANS, EUGEN,	

b. BUREEL DER KERKMEESTERS.

MM. DE COSTER, pastoor-deken.
NOTELTEIRS, voorzitter.
COOLS, August, tesorier.
MAST, secretaris.

§ 4.

REKENWEZEN.

REKENING DIENSTJAAR 1883.

Ontvangsten	fr.	37301,81
Uitgaven	„	31255,66
Batig slot.	fr.	<u>6046,15</u>

BEGROOTINGSSTAAT VOOR 1884.

Ontvangsten van allen aard	fr.	40269,87
Uitgaven	„	<u>40246,01</u>
Batig slot.	fr.	23,01

§ 5.

GIFTEN EN LEGATEN.

Bij besluit der bestendige Deputatie van 27 Juni 1884, is het bureel der kerkmeesters gemachtigd geworden eene som van 500 fr. te aanveerden, vrij van successierechten, op last een eeuwigdurend jaargetijde tot zielerust van jufvr. Wouters, weduwe J. B. Van Aertselaer, te doen celebreeren.

§ 6.

AANKOOPEN, VERKOOPEN, VERWISSELINGEN.

Bij besluit van 30 Mei 1884, heeft de bestendige Deputatie het bureel der kerkmeesters machtiging verleend den afkoop te aanveerden, mits eene som van 1240 fr., eener eeuwigdurende rente, bezet op een huis in de Lisperstraat, waarvan de heer Guido Goffard eigenaar is geworden.

2^e AFDEELING.

KERKFABRIEK Ste MARGARETA.

§ 1.

Op 1 April laatstleden is de heer HENRICUS DE BACKER, reeds lid en secretaris van den raad, gekozen geweest als lid en secretaris van het bureel der kerkmeesters, in vervanging van den heer Jos. VAN HOOFF, ontslaggever. De heer SCHILLEMANS aftredend lid van het bureel, werd in dezelfde hoedanigheid herkozen. Werden nog gekozen : de heeren FRANCISCUS CALUWAERTS, voorzitter van den raad ; SCHILLEMANS idem van het bureel ; en STEVENS schatbewaarder van het bureel.

§ 2.

GIFTEN EN LEGATEN.

Door besluit der bestendige Deputatie van 22 Februari 1884, is de kerkfabriek gemachtigd geweest een legaat van fr. 2000, nagelaten door jufvrouw Rosalia Nauwelaerts, wed. van Franciscus Janssens, te aanvaarden.

§ 3.

REKENDIENST.

A. REKENING 1883.

Ontvangsten	fr.	5985,26
Uitgaven	„	5171,31
Overschot.	fr.	813,95

B. BEGROOTING 1884.

Ontvangsten	fr.	6002,65
Uitgaven	„	5909,36
Overschot.	fr.	93,29

3^e AFDEELING.

KERKFABRIEK St JOSEPH, LISP.

§ 1.

BESTUUR.

Op 1 April werd M. FR. VAN LOOY lid van den kerkenraad gekozen, in vervanging van M. BUSSCHOTS-VAN HERCK, ontslaggever.

Het bureel saamgesteld uit :

MM. Jos. CLAES, voorzitter.

VAN DE WEYGAERT, tesorier.

VERCAMMEN, geheimschrijver,

heeft, in den loop van dit jaar het verlies te betreuren gehad van zijnen voorzitter, die deze taak met iever en verkleefdheid vervulde.

§ 2.

GIFTEN EN LEGATEN.

Geene.

§ 3.

NIEUWE WERKEN.

De kerk van Lisp, is, door het maken van den toren, voltrokken. In den loop dezes jaars is er eene nieuwe klok bij de bestaande gevoegd.

§ 4.

REKENDIENST.

REKENING 1883.

Ontvangsten	fr.	6326,38
Uitgaven	„	5260,23
Overschot.	fr.	<u>1066,15</u>

§ 5.

BUDJET 1884.

Ontvangsten	fr.	3497,15
Uitgaven	„	3445,00
Overschot.	fr.	<u>52,15</u>

TITEL VI.

OPENBAAR ONDERWIJS.

1^e AFDEELING.

Lager onderwijs.

De vervanging der wet van 1842 door die van 1879 heeft de oprichting van een volledig vrij katholiek onderwijs, in onze stad, voor gevolg gehad. Ruim de twee derden der schoolkinderen hebben de gemeentescholen verlaten, om in de nieuwe plaats te nemen. Ondanks de vermindering van het getal der leerlingen hierdoor ontstaan, dreef het Staatsbestuur ons gedurig tot nieuwe benoemingen, nieuwe sehoolinrichtingen, nieuwe uitgaven aan.

De regeering, zonder in iets aan den eerbied voor de wet te kort te blijven, heeft onverpoosd gestreefd om er de uitvoering zoo weinig bezwaarlijk mogelijk voor de inwoners onzer stad van te maken. Zij betrouwde dat deze wet, strijdig met ons nationaal karakter en met de overtuiging der overgroote meerderheid van de bevolking, nooit in België wortel zoude schieten.

Dit vertrouwen is bewaarheid geworden. In twee achter-eenvolgende kamerkiezingen geslagen, is het vorig ministerie vervangen geweest door een bestuur, wiens voornamen zending bestaat in recht aan de rechtmatige grieven des lands te doen en dat zijne taak heeft begonnen met de wet van 1879 af te schaffen en er eene in hare plaats te stellen, die de ruimtesvrijheid in zake van onderwijs aan de gemeenten toe-

kent, zonder deze echter te veroorloven de rechten der minderheid te krenken.

Deze verandering gaat noodzakelijke wijzigingen aan den bestaanden toestand van het onderwijs in onze stad toebrengen.

In afwachting der beslissingen welke de raad er zal over nemen zullen wij ons, in het tegenwoordig verslag, bepalen met beknopt den toestand der gemeente- en der vrije scholen onzer stad voor oogen te leggen.

§ 1.

DAGSCHOLEN.

a) *Gemeentescholen.*

Volgens de inschrijvingen werden de gemeentescholen als volgt, gedurende het afgelopen jaar, bijgewoond :

Oefenschool voor jongens . . .	252	leerlingen.
Meisjesschool (intra-muros) . . .	227	„
Jongensschool Hagenbroeck . . .	43	„
waaronder 2 betalende.		
Meisjesschool „ . . .	43	„
Jongensschool Lisp . . .	54	„
Meisjesschool „ . . .	30	„
Samen.	649	leerlingen.

b) *Vrije scholen.*

De vrije kosteloze scholen werden bezocht, als volgt :

Katholieke jongensschool (intra-muros) . . .	638	leerlingen.
„ „ op het voorgeburcht Lisp . . .	86	„
„ meisjesschool (intra-muros) . . .	540	„
„ „ op het voorgeburcht Lisp . . .	152	„
Kosteloze dagschool der Ursulinnen . . .	50	„
„ „ der Colletienen . . .	124	„
Samen	1590	leerlingen.

Hierbij bestonden nog de volgende betalende scholen :

Onderwijsgesticht (jongens) van den heer		
Dhooghe	74	leerlingen.
„ der Ursulinnen (externaat)	226	„
„ „ (pensionnaat)	92	„
„ van jufvr. Getteman .	70	„
Samen	462	leerlingen.

§ 2.

BEWAARSCHOOL.

De bij de stadsschool gevoegde bewaarschool telde 236 leerlingen en de katholieke 450.

In de bewaarschool op Lisp waren er 25 leerlingen ingeschreven.

§ 3.

SCHOLEN VAN VOLWASSENEN.

Deze scholen werden bijgewoond als volgt :

Oefenschool (jongens) ongeveer .	60	leerlingen.
School Hagenbroek (jongens) .	28	„
„ (meisjes) .	8	„
School Lisp (jongens) .	32	„
„ (meisjes) .	14	„
Meisjesschool (intra-muros) .	33	„
Samen.	175	„

De kosteloze zondagschool der Ursulinnen telde 354, de katholieke school van volwassenen voor jongens, 152 en die voor meisjes 46 leerlingen.

§ 4.

NORMAALSCHOOL.

120 Leerlingen volgden de leergangen der normaalschool, verdeeld als volgt :

Eerste studiejaar	44 leerlingen.
Tweede „	42 „
Derde „	34 „

Het uitgangs-exaam heeft de volgende uitslagen opgeleverd :

34 Leerlingen werden gediplomeerd.

7 Van tweeden graad.

27 Van derden graad.

2^e AFDEELING.

Middelbaar onderwijs.

§ 1.

JONGENS STAATS MIDDELBARE SCHOOL.

Gedurende het afgelopen dienstjaar telde de staats middelbare jongensschool 193 leerlingen, verdeeld als volgt :

Humaniteiten	2
Middelbare school	27
Vorbereidende afdeeling	164
Samen.	193

Een ministeriël besluit dedato 12 September laatstleden, eindelijk recht doende aan ons herhaald aandringen, schaft de latijnsche cursussen af; welke slechts 2 leerlingen bevatten, waarvoor er 2 professors wierden onderhouden en welke 4300 fr. per jaar kosten.

Deze afschaffing levert ons nog een ander voordeel op : zij ontslaat ons van de noodzakelijkheid van nieuwe klassen bij te moeten maken. De school kan met weinige kosten geheel in orde worden gebracht ; te meer daar het staatsbestuur heeft toegestemd de gymnaszaal der normaalschool en de teekenschool der stad te benuttigen, in stede van er afzonderlijke te doen bouwen.

PERSONEEL.

Door verschillende ministeriële schikkingen werden de volgende veranderingen aan het personeel toegebracht.

M. VERBRUGGEN, MICHAEL EMILE, is onderwijzer in de voorbereidende klas benoemd in vervanging van M. LEFLOT, PROSPER, en M. HENDRICKX, ALEXIUS, in vervanging van M. LEPLUET, H. J.

M. RAYMOND, GUSTAAF en M. SLEECKX, ALBERT zijn regenten genoemd in de plaats der heeren HERMANS, PETRUS en BISSCHOPS, HENDRIK.

M. BREUGELMANS is aangesteld om, de gymnastiek, in verdeeling met M. RAVOET te onderwijzen.

§ 2.

MEISJES MIDDELBARE SCHOOL.

De middelbare meisjesschool telt 168 leerlingen, waarvan er 9 het middelbaar onderwijs en 157 de voorbereidende klassen volgen.

De nieuwe school welke men ons verplichtte er voor te bouwen, is aanbesteed geweest op 7 Juni, voor den prijs van fr. 61785. Intusschen had de verandering van ministerie plaats, en ontvingen wij het bericht, dat de toestand der schatkist de staat niet veroorloofde verbintenissen te houden, aangaan voor werken, welke nog niet toegewezen waren.

In deze voorwaarden heeft de gemeenteraad in zijne zitting van 5 Juli de goedkeuring der aanbesteding verschoven.

§ 3.

In het Sint Gummarus College, waarin de lessen door wereldlijke en geestelijke professors gegeven worden, waren in het afgelopen schooljaar 265 leerlingen ingeschreven, namentlijk :

Voor de Humaniteiten . . .	39 leerlingen.
Voor de Fransche klassen . . .	103 „
Voor het lager onderwijs . . .	123 „
Totaal.	263 leerlingen.

In de Humaniteiten werden nog alleenlijk de vier laagste klassen gegeven. Met het begin van het studiejaar in October is de poësis en te naaste jaar zal de rethorica er bijgevoegd worden.

TITEL VII.

SCHOONE KUNSTEN, WETENSCHAPPEN EN LETTEREN.

1^e AFDEELING.

§ 1.

Academiën van schoone kunsten. — Teekenscholen.

Onze stadsteekenschool staat onder het toezicht van eenen bestuurraad, saamgesteld als volgt :

M. COOLS-GREGOIR, voorzitter.

M. STALPAERT, CH.,

M. VAN DEN BRANDE, ED., } leden.

M. GOOSSENS-BAUWENS, secretaris-schatbewaarder.

De bestuurder der teekenschool heeft zitting in den bestuurraad.

De leergangen zijn als volgt ingericht :

Klas van hooger onderwijs en schilderkunst, professor :
M. DE WEERDT, bestuurder.

Klas van bouwkunde, professor : M. COX, stads-bouwmeester.

„ van boetseerkunde, professor : M. KENIS.

„ van middelbaar onderwijs, bijgevoegd prof. : M. D'HULST.

„ van lager onderwijs, bijgevoegd prof. : M. VAN BOECKEL.

Vorbereidende klas, „ „ : M. RAVOET.

In de verschillende afdeelingen worden de volgende vakken onderwezen :

Schilder-, teeken- en bouwkunde met toepassing.

Boetseering met toepassing.

Ontleedkunde.

Geschiedenis.

Karakter van versiering.

Hout- en marmerschildering.

Eene belooning ingesteld voor de leerlingen, die het zorgvuldigste hunne teekenboeken houden, blijft de beste uitslagen opleveren.

De leerlingen gaan voort met zich ernstig op de studie toe te leggen. Wij vinden er een nieuw bewijs van in het oordeel door het professoreel korps der koninklijke academie van schoone kunsten van Antwerpen over de wedstrijden geveld. Het kent 7 groote en 5 kleine koninklijke medaliën toe, benevens :

14	Stadsmedaliën	van eerste klas.
33	„	van tweede „
18	„	van derde „

Het getal leerlingen, dat de winterlessen heeft bijgewoond, bedroeg :

Voor de schilder- en teekenkunde.	303	leerlingen.
Voor de bouwkunde . . .	59	„
Voor de boetseering . . .	15	„
Nieuwe leerlingen . . .	172	„
Samen.		549 leerlingen.

of 15 meerder dan verleden jaar.

Tusschen deze bevonden zich 186 leerlingen uit 25 naburige gemeenten.

De zomerleergangen werden gevolgd door :

Voor de schilder- en teekenkunde.	138 leerlingen.
Voor de bouwkunde	60 „
Voor de bootseering	9 „
Nieuwe leerlingen	16 „
Samen.	223 leerlingen.

of 34 meer dan het vorige jaar, waaronder 156 uit 30 gemeenten onzes omtreks.

§ 2.

Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen.

Ter gelegenheid der Liersche kermis heeft de bestuurraad der teekenschool eene tentoonstelling ingericht der nog bestaande bekroonde stukken van leerlingen der school, van af haar bestaan tot heden; met aanduiding van de besturende commissiën, bestuurders en leeraars welke, gedurende dit tijdverloop, aan haar hoofd hebben gestaan, en van de vakken welke er, sedert 1807 tot in 1884, zijn onderwezen geweest.

Deze tentoonstelling is met veel belangstelling onthaald geweest; hare bezoekers hebben zich niet alleenlijk namen herinnerd die vermaardheid verworven of groote diensten aan onze teekenschool bewezen hebben, maar tevens kunnen bestatigen, dat deze nuttige instelling, onafgebroken, onder alle opzichten is vooruitgegaan. Wij vervullen hier een aangenamen plicht met de inrichters dezer tentoonstelling onzen verdienden dank voor de moeite, welke zij zich gegeven hebben, toe te sturen.

§ 3.

Museums.

Onze stad bezit geen openbaar museum, ofschoon er ten stads raadshuize een aantal niet onmerkwaardige oudheids- en andere voorwerpen bewaard worden. Hun getal groeit zelfs

jaarlijks aan, doordien vele bijzonderlingen de loffelijke gewoonte hebben aangenomen, als zij in het bezit van zulke voorwerpen geraken, ze de stad ten geschenke aan te bieden. Wij hopen dat dit goede voorbeeld al meer en meer nagevolgd zal worden.

Toen de *Sint Lucasgilde*, uit voorname kunstkenners bestaande, verleden jaar onze stad en de Kempen als doel haars uitstaps had genomen, hebben hare leden, met veel belangstelling, de op het stads raadshuis verzamelde voorwerpen bezichtigd; ja zelfs zijn later teekenaars schetsen van keurig schrijn- en ijzerwerk der vorig eeuwen komen nemen.

Wij kunnen niet nalaten hier te melden, dat de stad Lier, onder oudheidkundig opzicht, de leden der Sint Lucasgilde ten hoogste heeft bevallen. Onze hoofdkerk, Sr Pieterskapel, de toren van het stadhuis en in onze omstreken de kerk van Kessel zijn het voorwerp geweest van ernstige nasporingen en verhandelingen. De merkwaardigste gebouwen werden uitgeteekend en zullen in de uitgaven der Gilde verschijnen, vergezeld van geschiedkundige aantekeningen, met wier opstel een onzer collegas, M. de schepen MAST, zich wel heeft willen gelasten.

§ 4.

Muziek- en tooneelgezelschappen.

Onze stad bezit niet minder dan drij harmonie-, vier fanfaren- drij zangmaatschappijen en vijf tooneelvereenigingen.

De maatschappij de *Tonysvrienden* heeft dezen winter, met tusschenkomst van staat en provincie, een tooneelwedstrijd uitgeschreven, waaraan 8 Belgische- en 3 Hollandsche societeiten deel hebben genomen.

§ 5.

Openbare feesten.

Voor het festival, ter gelegenheid der kleine Liersche kermis ingericht, hadden zich 33 harmonie- en fanfaren en 32 zangmaatschappijen laten inschrijven.

Hetzelve is door 55 vreemden, 7 harmonie- en fanfaren en 2 zangmaatschappijen der stad bijgewoond geweest.

De stukken werden op vier kiosken in de verschillende wijken der stad uitgevoerd.

De Staat en de Grand-Central hadden, te dier gelegenheid, bereidwillig bijzondere treinen voor het vervoer der talrijke reizigers ingericht. Wij drukken er hun hier onzen welgemeenden dank over uit.

2^e AFDEELING.

Stads-volksboekerij.

Gedurende het afgeloopen jaar 1883—1884 zijn er in de stads-volksboekerij 8247 boekdeelen in lezing aan huis gegeven, te weten :

1883	Maand	September.	.	.	.	276
"	"	October	.	.	.	836
"	"	November	.	.	.	1273
"	"	December	.	.	.	1761
1884	"	Januari	.	.	.	1775
"	"	Februari	.	.	.	1354
"	"	Meert	.	.	.	1257
"	"	April	.	.	.	214

Te samen. 8746

hetgeen op het vorig jaar eene vermeerdering uitmaakt van 499 werken.

Ziehier de aard der werken in lezing gegeven :

Ingebeelde- en reisverhalen	7347
Geschiedenis en aardrijkskunde	895
Verschillende werken	502
Te samen.	8746

De boekery is aan vijf Nederduitsche en drij Fransche tijdschriften ingeschreven.

Verschillende boekwerken, handelende over schoone kunsten, nijverheid, geschiedenis, enz., worden in het lokaal der boekery gelezen en geraadpleegd.

Sedert de inlevering van het voorgaande verslag, zijn er 99 werken in 109 boekdeelen bijgekomen, te weten :

Door het staatsbestuur geschonken	57
Gekocht	42
Door bijzonderen geschonken	0
Te samen.	99

De besturende commissie vereenigt zich maandelijks en is samengesteld als volgt :

MM. CURSTERS-CROLS.

COMMERS, Eug.

JANSSENS-DIERCX.

MEYLEMANS-DE BIE.

VAN IN, GUSTAAF.

Deze laatste benoemd in vervanging van den heer VAN OCKELYEN, welke uit hoofde zijner veelvuldige bezigheden, zijn ontslag heeft gegeven.

TITEL VIII.

GEZONDHEIDSLEER EN OPENBARE GEZONDHEID.

1^e AFDEELING.

§ 1.

Plaatselijke geneeskundige commissie.

De commissie heeft zich dees jaar driemaal op verzoek der regeering vereenigd; tweemaal om haar gedacht over den toestand van woningen die ongezond schenen te doen kennen en eene derde maal om te beraadslagen over het nut van, in geval van voortloopige ziekten, een afgezonderd gasthuis te Lier in te richten.

De gezondheidstoestand onzer stad is uitmuntend geweest. Nooit misschien hebben wij een tijdstip doorleefd, dat zoolang, wij zeggen niet van besmettelijke, maar zelfs van kwaadaardige ziekten bevrijd is gebleven.

Het gemeentebestuur, zoodra de verschijning van den cholera te Toulon bekend is geworden, heeft dadelijk voorzorgen genomen om de plaag van onze stad verwijderd te houden of, moet zij ze bereiken, gewapend te wezen om ze te bestrijden.

§ 2.

Koepokinenting.

Het comiteit van koepokinenting heeft in het verlopen jaar aan 342 kinderen kosteloos de pokken gezet. Niet één geval van mazelen heeft zich vertoond.

2e AFDEELING.

*Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen
van de werkende klas.*

De stad gaat voort met onderaardsche rioolen in de verschillende wijken te leggen. Dit jaar is het de beurt van de Molenstraat en de Pettendonck, alsook van gedeelten van den Grooten Bril en der Vierheempeerdbroedersstraat geweest. Wij zullen onder *Titel XII, openbare werken*, een volledigen staat van hetgeen onder dit opzicht gedaan is geweest mededeelen.

De politie heeft dezen zomer een bijzonder waakzaam oog op het zuiverhouden der straten en woningen moeten houden. Wij hebben insgelijks maatregelen genomen om de uitwasemingen schadelijk voor de gezondheid te verdrijven.

3^e AFDEELING.

Onheilen en rampen.

Dank aan het drooge jaargetijde zijn onze omstreken, dees jaar, bevrijd gebleven van de overstromingen, waaraan zij, sedert jaren, onderworpen zijn geweest. Ongelukkiglijk eenige aanhoudende regens zouden dezelve noodzakelijk terugbrengen en daarom hebben wij voortdurend blijven aandringen op het nemen van maatregelen om de plaag te keer te gaan.

Wij zijn gelukkig te kunnen verklaren dat onze pogingen niet vruchteloos zijn gebleven. Zoo hebben wij de stellige verzekering dat de veranderingswerken aan het *Klein Spui* in het begin van het aanstaande jaar zullen aanbesteed worden.

Wat de verhooging van den steenweg van Lier naar Herenthals, tusschen de *Boerin* en den *Zandberg*, en de werken

ter bevrijding van de vallei der Fortbeek betreft, deze zullen, volgens besluit van den provincialen Raad, de dato 16 Juli 1884, op voorstel van M. den Burgemeester genomen, in den loop van den aanstaanden zomer worden uitgevoerd. De verhooging van den steenweg en het leggen van eenen waterloop op 19,000 fr. beraamd, worden uitsluitelijk door de provincie bekostigd. Voor de verbeteringswerken aan de vallei der Fortbeek heeft de provincie beschikbare kredieten toegezegd.

TITEL IX.

OPENBARE VEILIGHEID, JUSTITIE & GEVANGENISSEN

1^e AFDEELING.

Politie : inrichting en personeel.

De heer VAN DER SMISSEN, politiecommissaris heeft op 31 Mei zijn ontslag gegeven, om dezelfde betrekking te Lokeren te gaan vervullen.

De heer NYSTEN is op 11 Augusti 1884 door den gemeenteraad adjunct-politiecommissaris benoemd. Deze benoeming is op 13 September daaropvolgende door den heer Gouverneur goedgekeurd.

In dezelfde zitting van 11 Augusti, heeft de raad een lijst van kandidaten voor de openstaande plaats van politiecommissaris aan Z. M. den Koning aangeboden.

De vermeerdering van het personeel van politie wordt eene noodzakelijkheid, waaraan onze stad zich niet kan blijven onttrekken. De bevolking groeit gedurig aan, evenals de voorwerpen waarop de politie hare waakzaamheid moet uitoefenen.

Gedurende den winter richten wij den dienst der nachtwachten in, die de politie de hand leent om de openbare rust en de veiligheid der eigendommen te verzekeren.

2^e AFDEELING.

Verordeningen en reglementen.

De raad heeft dees jaar geene nieuwe politie reglementen gestemd.

3° AFDEELING.

Aanhoudingen, schelmstukken, misdrijven en overtredingen.

Sedert den 1 September 1883 tot en met 1 September 1884 zijn de volgende aanhoudingen, misdrijven en overtredingen bestatigd :

Poging tot diefstal	1
Eenvoudige diefstallen	42
Zware diefstallen	8
Huisdieften	0
Vrijwillige slagen	13
Slagen en kneuzingen	41
Brandrampen	2
Aftruggelarij	3
Smaadwoorden jegens de politie	18
Misbruik van vertrouwen	1
Scheldwoorden	60
Laster	4
Aanslag op de zeden	6
Opstand tegen de agenten der openbare macht.	19
Schade aan onroerende goederen.	6
Braak aan afsluiting	10
Landlooperij	135
Overtredingen op het sluiten der herbergen .	2
Overtredingen voor nachtstoornis.	24
Toevallige drenkelingen	4
Lichte mishandelingen	8
Banbreuk	4
Jachtovertredingen	4
Toevallige dood	2
Gevondene kinderen	0
Verschillende overtredingen.	112

Geheel. 529

4^e AFDEELING.

Reispassen. — Werkmans- en dienstbodenboekjes.

Gedurende het jaar 1883, zijn er 22 nieuwe werkmansboekjes uitgegeven.

De aflevering derzelve geschiedt ingevolge de nieuwe wettelijke bepalingen.

Het afleveren van boekjes aan de dienstboden wordt hier niet gevolgd.

5^e AFDEELING.

Maatregelen tegen brandgevaar.

De raad in zijne zitting van 17 December 1883, heeft de heer M. VAN OCKELYEN, gemeenteraadslid, opperbrandmeester benoemd, in vervanging van wijlen zijnen vader den heer J. VAN OCKELYEN, welke deze lastige bediening gedurende lange jaren met de volstrekte zelfopoffering had vervuld. Het burgerlijk kruis van 1ste klas, dat de overledene, benevens een aantal onderscheidingen had bekomen, getuigt met wat moed en beleid hij den post van opperbrandmeester waarnam.

De nieuwe opperbrandmeester is, op 26 December daaropvolgende, in algemeene zitting der brandcommissie geïnstalleerd geweest. Te dezer gelegenheid is deze commissie volledig en besloten dat de leden, als zij in dienst zijn, een onderscheidingsteeken zullen dragen.

Wij denken het nuttig hier den volledige lijst der brandmeesters per wijk te laten volgen :

BRANDDIENST DER STAD LIER.

Naamlijst der leden van de Brandcommissie.

MM. VAN OCKELYEN, M., Opperbrandmeester.
STROOBANTS, FR., Onderopperbrandmeester.
COX, FR., Geheimschrijver.

Eerste sectie.

DE LAET, LOUIS, Kluizeplein.
GOOSSENS, FELIX, Berlaerstraat.

Tweede sectie.

PEL, FRANS, Berlaerstraat.
WEGGE, HUBERT, Werft.
ROELANDTS, J. B., Berlarij.

Derde sectie.

BROES-VAN CRAEN, Mechelstraat.
HENS, KAREL, "
DE LAET, LODEWIJK, Kolveniersvest.
VAN NOOTEN, Beggijnenstraat.
BOGAERTS, HENDRIK, "

Vierde sectie.

VAN BOECKEL, JAN, Mosdijk.
VAN DEN BOSCH, THEOP., Lisperstraat.
AUDIENS, JOS., "

Lisp.

SEGRS-VERELST, timmerman, Lisp.
VAN DEN BROECK, koperslager, "
SOONS, GABRIEL, aannemer, "

Antwerppoort.

MM. FRANCKX, zoon, wagenmaker, steenweg Antwerpen.
CEULEMANS, J. B., ”
DE LAET, molenaar, ”
DE LAET, zoon, ”

Mechelpoort.

HELLEMANS, Jos., landbouwer, Lachenen.
VLOEBERGHS, Berdenhuis, steenweg Mechelen.
VAN WINCKEL, wagenmaker, Pullaar.
VAN CAUWEN, Louis, landbouwer.

Molpoort en steenweg Aerschot.

VAN CRAEN, Herderin, Molpoort.
WEGGE, Jos., maalter, Duffelbaan.
KENNIS, Koning van Spanje, steenweg Aerschot.

Kloosterheide en steenweg Kessel.

VAN ROOY, PHIL. NERIUS, Lovensche poort.
OP DE BEECK, in den Ram.
VAN RYMENANT, timmerman, steenweg Kessel.
VAN DEN EYNDE, landbouwer op de Foort.

TITEL X.

BURGERWACHT, MILITIE, BEZETTING.

1^e AFDEELING.

Burgerwacht, krijgsmilitie.

288 Jongelingen zijn voor de nationale militie van het jaar 1884 ingeschreven.

124 Behoorden tot de uitgestelden der klassen van 1881, 1882 en 1883.

164 Waren nieuwe ingeschrevenen.

Het laagste nummer der loting was het nummer 125.

De militieraad heeft 236 lotelingen vrijgesteld of bepaaldelijk afgekeurd.

Er werden bij het hof van beroep van Brussel en den herzieningsraad een-en-tachtig beroepen ingediend; negentien dier lotelingen werden voor den dienst aangeduid.

Het aandeel der te leveren manschappen, voor het jaar 1884, beliep 41 man.

De graad van onderwijs der nieuw ingeschrevene lotelingen, was als volgt :

Kunnende lezen, schrijven en rekenen	96
Alleen lezen en schrijven	19
Ongeleerd	49

De jaarlijksche *oogenschouw* of *revue* heeft regelmatig voor den commandant van het militaire district plaats.

2e AFDEELING.

§ 1.

Bezetting : kazerneering.

De bezetting der stad bestaat uit : de dépôts van 11e en 12e linieregimenten, en eene afdeeling artillerie, gelast met het onderhoud van het materieel.

Het fort is gansch voltrokken, doch, bij gebrek aan casernen, onbewoonbaar voor een garnizoen.

§ 2.

Militaire inkwartieringen.

De militianen, die hun getuig, in de dépôts komen opnemen of neerleggen, worden door toedoen der krijgsoverheid gehuisvest, slechts in afzonderlijke gevallen worden er eenige manschappijen bij de burgers ingekwartierd. Het gebeurt ook dat doortrekkende artillerie in onze stad blijft vernachten.

Het getal logisten in deze voorwaarden in 1883 afgeleverd beloopt tot 14 voor officiers en 350 voor soldaten.

§ 3.

Groote krijgsoefeningen.

Eene der divisien, welke, dezen zomer, aan de groote krijgsoefeningen deel hebben genomen, is den 2de September te Lier aangekomen en er blijven vernachten. Vroeger reeds was eene brigade met kaders, gedurende twee dagen, verkenningen in onze omstreken komen doen.

Het legerkorps, onder het opperbevel van luitenant-generaal DE MAETER, bestond uit de 4de brigade, het 7ste en het 8ste en de 7de brigade, het 13de en 14de linie-regiment bevattende; uit het 2de jagers te paard en 4 gemonteerde batterijen geschut; uit eene compagnie van den genie, eene afdeeling telegraphisten, een peloton gendarmen en verders uit den trein en de ambulancen.

De getalsterkte van dit korps beliep op ongeveer 400 officiers, 7000 mansschappen en 700 paarden, welke alle te Lier gecantonneerd zijn geweest, ter uitzondering van den staf en drij escadrons der jagers te paard.

De officiers zijn bij de burgers, de troepen en de paarden meest in openbare lokalen en militaire gebouwen gehuisvest geweest.

Het leger heeft te Lier een toegenegen onthaal aange- troffen. De burgerij en het gemeentebestuur hebben gewedijverd om er het noodzakelijke aan te bezorgen, en dit met zulke hartelijkheid, dat generaal DE MAETER het zich ten plicht geacht heeft M. den Burgemeester in naam zijner troepen te komen bedanken voor de gulle gastvrijheid, waarmede de bevolking van Lier deze had ontvangen.

Eene dépêche van den heer Gouverneur der provincie, gedagteekend 18 September 1884, heeft ons een brief van den luitenant-generaal, aide-de-camp des Konings, baron VAN DER SMISSSEN, bestuurder der krijgsv verrichtingen toegezonden, waarin deze op zijne beurt, de bevolking der provincie Antwerpen bedankt, voor de welkome ontvangst die zijne troepen er hebben aangetroffen.

TITEL XI.

OPENBARE BELASTINGEN.

1^e AFDEELING.

Grondlasten.

§ 1.

De kadastrale inkomst van de bebouwde en onbebouwde eigendommen der stad, beliep in 1883. fr. 768011,07

De opbrengst der grondbelasting voor het dienstjaar 1883, in 1298 artikelen, bedroeg ten voordeele van den staat, de somme van fr. 53760,77

IN OPCIENTIEMEN.

A. Ten voordeele der provincie . fr. 6451,27

B. Ten voordeele der gemeente . „ 27417,88

Totaal. fr. 87629,92

2^e AFDEELING.

Personeele belastingen.

§ 1.

GETAL BELASTINGSCHULDIGEN.

De artikelen aan de personeele belastingen onderworpen, die op de verschillende rollen van 1883 werden gebracht, beloopt tot 1962.

§ 2.

BELOOP DER ROLLEN (PERSONEEL).

Hoofdsom	.	.	.	.	.	fr.	45888,35
----------	---	---	---	---	---	-----	----------

IN OPCENTIEMEN.

A.	Ten voordeele van den staat	.	fr.	6881,42
B.	Ten voordeele van de provincie	.	„	5506,48
C.	Ten voordeele der gemeente	.	„	21108,17
Totaal.				fr. 79384,42

3^e AFDEELING.

Belastingen der patenten.

§ 1.

GETAL EN KLASSEERING DER PATENTSCHULDIGEN.

De rollen der patenten voor het dienstjaar 1883, bevatten 1726 artikels.

§ 2.

BELOOP DER ROLLEN.

Het cijfer in principaal der patentrollen, voor het dienstjaar 1883, beloopt tot . . . fr. 14476,08

IN OPCENTIEMEN.

A.	Ten voordeele van den staat	.	fr.	2894,16
B.	Ten voordeele der provincie	.	„	868,54
C.	Ten vooreeele der gemeente	.	„	1592,32
Totaal.				fr. 19831,10

4^e AFDEELING.

Provinciale belastingen.

De rollen voor 1883 bevatten :

1053 Houders van honden.

384 Verkoopers van sterke dranken.

110 „ van tabak en cigaren.

De opbrengst dezer verschillende belastingen, beliep als volgt :

Opbrengst der belastingen op de honden.	fr.	3872,65
„ „ op den verkoop van		
sterke dranken	fr.	6721,40
„ „ op den verkoop van		
tabak . . .	fr.	1254,00
Totaal	fr.	11848,05

5^e AFDEELING.

Accijnsen.

De accijnsrechten, te onzer stede ingevorderd gedurende
het jaar 1883, beloopt tot . . . fr. 90742,38

6^e AFDEELING.

Stedelijke en provinciale belasting op de honden.

Zie hierboven (provinciale belastingen).

Het aandeel der stad, voor het dienstjaar 1883, is door
de Deputatie nog niet vastgesteld.

De belasting op het bebouwd kadastraal inkomen heeft
opgebracht fr. 6780,79.

7^e AFDEELING.

Ontlastingen.

De zetting der verschillende belastingen, zoo rechtstreeksche
als provinciale, gedurende het jaar 1883, heeft tot 5 reclamen
aanleiding gegeven.

TITEL XII.

OPENBARE WERKEN.

Evenals wij deden op het einde van het eerste zesjarig tijdvak van ons bestuur, denken wij dat het niet ongepast zal voorkomen, nu wederom een zesjarig tijdvak eindigt, van eenen algemeenen oogslag te werpen op de voornaamste buitengewone uitgaven die sedert zes jaren zijn gedaan en over de wijze waarop de onkosten ervan werden bestreden.

Wij laten hiervan de opsomming volgen :

I. *Buurtwegenis.*

Steenweg van aan Sint Jansbrug tot aan de Herderin, met bruggen en dammen . . .	fr. 51181,75	
Steenweg van Lisp naar Bouchout door Hagen- broek . . .	fr. 78243,05	
		fr. 129424,80

II. *Bestratings- en gezondheidswerken.*

Kasseiing der H. Geest- plaats. . . .	fr. 3780,00	
Over te dragen.		fr. 129424,80

Overdrachten	fr. 3780,00	129424,80
Waterloopen en kassei- ingen op 't Mechelsch nieuwland, op de Kart- huizersvest, in de Ruw- broekstraat, op het Vlietje, de Leuven- schevest,, de Kolve- niersvest, in den Groo- ten Bril, de Regen- boogstraat, den Pet- tendonk, de Molen- raat, de Vierheemds- peerdstraat, de Kloos- terstraat en op het Karthuizersplein .	fr. 32803,90	
Verbetering der trottoirs in de Mechelstraat, Eikelstraat, Ruwbroek straat, en kasseiingen inverschillende wijken	fr. 5510,78	
		fr. 42094,68

III. *Werken aan schoollokalen.*

Verbeteringen aan de scholen van Lisp en Hagenbroek .	fr. 6652,04	
Galerij middelbare school	fr. 1586,00	
Werken normaalschool.	fr. 3779,86	
		fr. 12027,90

IV. *Verschillende werken en aankopen.*

Woning directeur gasge- sticht . , .	fr. 1994,17	
Over te dragen.	fr. 183537,38	

Overdrachten fr.	1994,27	183537,38
Nieuw lokaal vredege- recht	fr. 8258,06	
Brandspruithuis	fr. 3970,55	
Aankoop huis Mechel- straat	fr. 6750,00	
Subsidie voor den toren Lisp	fr. 1000,00	
		fr. 21972,78

V. *Afleg van gevestigde schuld.*

Aankoop van eeuwig- durende renten ten laste der stad	fr. 6401,28	
		Samen fr. 211911,44

Verschillende dezer werken zijn door toelagen ondersteund geworden door staat en provincie, te weten :

I. *Buurtwegenis.*

Voor den steenweg der Molpoort	fr. 34317,77	
Voor den steenweg in Hagenbroek	fr. 51958,00	
		Samen fr. 86275,77

II. *Bestratings- en gezondheidswerken* fr. 7191,00

III. *Schoollokalen* fr. 6440,90

IV. *Voor het nieuw vrederecht* fr. 3549,00

Totaal subsidiën fr. 103456,67

De uitgaven bedragen hebbende fr. 211911,44

En de subsidiën beloopende op fr. 103456,67

Zoo heeft de stadskas te voorzien
gehad in eene uitgave van fr. 108454,77

Die sommen zijn gevonden, als volgt :

Uit het gasgesticht voor de woning
van den directeur fr. 1994,27

Uit afstaan van het ge-
bruik van grond voor
het vergrooten der
normaalschool . fr. 5578,55

Uit den verkoop van
gronden in de School-
straat . . fr. 19132,20

Uit den verkoop van
klein overschotten van
openbare wegenis fr. 1186,61

Uit uitsparingen op de
gewone middelen fr. 54563,14

Uit eene uitgave van
kasbons . . fr. 26000,00

fr. 108454,77

De kasbons tijdelijk uitgegeven bijzonder om de kosten van den steenweg van Hagenbroek te betalen, zullen gekweten worden door den verkoop van eenige weinig opbrengende eigendommen.

1° AFDEELING.

—

Groote en kleine wegenis.

Zie hierboven.

2de AFDEELING.

Veranderingen van lijnrichting.

Het plan van lijnrichting der Deheyderstraat, op 24 April 1882, door den gemeenteraad gestemd, is door koninklijk besluit van 31 Juli 1883 goedgekeurd geworden. Door deze goedkeuring is het ons mogelijk geweest, met de boorteigenaars in onderhandeling te treden, om, mits eene verwisseling van grond, de straat de genoegzame breedte te bezorgen.

Deze onderhandelingen zijn gelukt, en op 21 April 1884 heeft de bestendige Deputatie de overeenkomst goedgekeurd, op 7 April door den gemeenteraad gestemd, waardoor de stad een gedeelte vagengrond, groot 1139,02 vierk. meters, gelegen tusschen de Kluizekerk en de rivier, verwisselt tegen 291,77 vierk. meters gelegen langsheen de Deheyderstraat, welke in de straat zullen ingelijfd worden.

Deze nieuwe lijnrichting heeft ons de noodzakelijkheid bewezen er de bruggen der Deheyderstraat in verband mede te brengen, te meer, daar ééne dezer zich in zoo slechten toestand bevindt dat het verkeer met rijtuigen er op onderbroken is. M. de provinciale conducteur Rollier die zich wel met deze studie heeft willen gelasten, heeft ons twee plannen voorgedragen, dewelke tijdens de informatie de *commodo et incommodo*, voor het publiek openlijk ten toon gesteld zijn geweest.

De sectie van openbare werken, in haar verslag over deze kwestie, in de laatste zitting van den raad voorgelezen, geeft onvoorwaardelijk den voorkeur aan het plan dat de twee bruggen door ééne enkele vervangt, en hetwelk een waterloop, zich op 30 meters diepte in twee splitsende, in de plaats der twee bestaande armen der rivier, daarstelt.

Indien de onderhandelingen met de hoogere overheid gelukken, hopen wij in den loop van den aanstaanden zomer, deze werken te kunnen uitvoeren die eene geheele gedaante-verwisseling van dit kwartier voor gevolg zullen hebben.

3de AFDEELING.

Opening van nieuwe straten.

Op 27 Meert laatstleden, is door den heer Gouverneur der provincie en den heer Burgemeester der stad Lier den akt van wederafstand geteekend der gronden gelegen tusschen de Antwerpsche en de Mechelsche poorten, welke voor het afleidingskanaal der Nethe aangekocht geweest en later beschikbaar geworden zijn. Met de andere aanpalende eigenaars werden dergelijke overeenkomsten gesloten.

Het provinciaal bestuur heeft de plannen doen opmaken om langs de eene zijde de baan van Mechelen, langs de andere die van Oostmalle, met steenwegen langsheen het afwateringskanaal, aan de statie van den ijzerenweg te verbinden.

In afwachting der goedkeuring dezer plannen zijn wij met het staatsbestuur in onderhandeling getreden, om de voorwaarden van tusschenkomst in het leggen dezer steenwegen te bepalen. Dan eerst zullen wij de werken kunnen aansteken van dezen buiten-boulevard, welke geroepen is om een der aangenaamste en der gezondste wijken onzer stad te worden.

4de AFDEELING.

Verdeeling der gaz. — Openbare verlichting.

De aanzienlijke prijsvermindering van de gaz, door den gemeenteraad gestemd, doet zich voortdurend op deszelfs verbruik gevoelen.

Het gaz-gesticht heeft, in het jaar 1883, vervaardigd 184635 kubieke meters en in 1882 177696 kubieke meters gaz; dus eene vermeerdering van 6939 kubieke meters gaz. Het is het hoogste cijfer dat tot hiertoe bekomen is geweest.

Het getal bekken, verminderd met 12 bedraagt thans 2236 bekken. Gedurende hetzelfde jaar beliepen :

De ontvangsten op.	.	.	fr.	46362,64
En de uitgaven op	.	.	„	25687,64

Dus een bonislot van fr. 20675,00

waarvan er, gelijk gewoonte, 15000 fr. in de gemeentekas zijn gestort.

Het kapitaal, zoo in gelden als in betaalde koopwaren, bedroeg, op 31 December laatst, de som van fr. 87993,44.

Er zijn 123 meters buizen bijgelegd, in het Karthuizers, dat vroeger gedeeltelijk bij middel van petroollampen werd verlicht.

5de AFDEELING.

Hallen en markten.

Gedurende het afgeloopen jaar, werden de volgende hoeveelheden granen op de markten aangeboden en verkocht, te weten :

TE KOOP AANGEBODEN.			VERKOCHT.	
Tarwe	47	hectoliters.	28	hectoliters.
Rogge	238	„	203	„
Boekweit	11	„	11	„
Haver	1193	„	952	„
Totaal	1479	hectoliters.	1194	hectoliters.

Op de wekelijksche botermarkt in kuipen, werden verkocht 116,386 kilogrammen; hetgeen eene vermindering van 4695 kilogrammen daarstelt.

De markt van jonge kalveren bestatigt eenen verkoop van 16367 stuks; 9066 verkens werden ter veiling aangeboden.

De vischmijn heeft toegenomen in belangrijkheid; gedurende het jaar 1883, waren er 310 mijnen, die eene bruto som van fr. 6505,70 hebben opgebracht.

De zuivere opbrengst der verschillende meet-, weeg-, loon- en plaatsgelden, beliep in het jaar 1883, als volgt :

Voor de graanmarkt.	.	.	fr.	16,50
„ botermarkt,	.	.	„	1817,54
„ kalverenmarkt	.	.	„	818,35
„ dagelijksche markt	.	.	„	2262,79
„ kaai-, brug- en haven- rechten.				705,39
Totaal.			fr.	5620,57

6de AFDEELING.

*Bijzondere gebouwen; toepassing der reglementen op de politie
op het bouwen.*

In den loop van het jaar 1883, zijn de volgende toelatingen afgeleverd :

Nieuwe gebouwen, op onbebouwde gronden	29 huizen.
Geheeel herbouwingen van woningen.	18 „
Gedeeltelijke herstellingen	27 „

TITEL XIII.

NIJVERHEID, KOOPHANDEL EN LANDBOUW.

1^e AFDEELING.

*Nijverheidsgestichten, stoomwerktuigen. — Onderzoekingen
de commodo et incommodo.*

De toestand van den handel en de nijverheid is verre van bloeiend te zijn. De kantennijverheid vooral lijdt; indien zij soms schijnt te herleven, dan is het maar om, na weinigen tijd, nog erger te kwijnen. Wat de andere nijverheden betreft zij houden, zoo goed mogelijk, tegen de overdrevene mededinging stand.

Er werden drie stoomtuigen in onze stad geplaatst, in den loop van het jaar 1883; eene stoombrouwerij, een vuurmolen en eene fabriek van scheikundige voortbrengsels.

Behalve deze, zijn in hetzelfde jaar, de volgende vragen voor de uitoefening van zekere bedrijven aan onderzoeken *de commodo et incommodo* onderworpen geweest.

Zeven	voor	het	oprichten	van	bakkersovens.
Acht	„	„	„	smederijen.	
Twee	„	„	„	paardenslachterijen.	
Eene	„	„	eener	blikslagerij.	
Eene	„	„	van	slachterij.	

2^e AFDEELING.

Handel. — Beweging der scheepvaart.

In 1883 werden er 306 schepen, metende te samen 8508 ton, in onze stad ontlost.

Hunne lading bestond uit :

Allerlei	49
Arduinstein	0
Graan	10
Hout.	3
Kalk	6
Kassei	2
Mest	0
Mosselen	18
Pannen	13
Potaarde	4
Pulp	0
Raapkoek	1
Schors	1
Steen	149
Steengruis	6
Steenkolen	20
Visch	0
Zand.	20
Zout	2
Totaal.	306

Hierbij zijn de schepen met beet en steenkolen voor de suikerfabriek niet begrepen, welke volgens overeenkomst aan geene havenrechten onderworpen zijn.

3^e AFDEELING.

*Levensbehoefden. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. —
Middenprijs van het vleesch en bijzondere eetwaren.*

De wekelijksche graanmarkt wordt van jaar tot jaar onbeduidender. Er komt schier geene tarwe meer ter markt en meermaals is het onmogelijk een spijker vast te stellen.

Prijzen der granen, op de markt van 27 September laatstleden verkocht :

VERSCHIL van 1883 met 1884.
IN MEERDER. IN MINDER.

Tarwe de hectoliter	fr.	„ „	„ „	„ „
Rogge „	„	12,25	„ „	1,97
Boekweit „	„	„ „	„ „	„ „
Haver „	„	7,41	„ „	1,15
Aardappelen de 100 kilos	„	6,00	„ „	3,75
Boter de kilo	„	3,22	0,27	„ „

De vleeschprijzen waren :

Ossenvleesch	fr.	1,90
Koe- en vaarzenvleesch	„	1,70
Kalfsvleesch	„	2,00
Schapenvleesch	„	2,00
Varkenvleesch	„	2,00
Spek	„	1,80

4^e AFDEELING.

Landbouw.

De oogst is goed geweest. De granen leverden eene voldoende opbrengst op, en de aardappelen, van de ziekte vrijgebleven, zijn overvloedig gelukt.

De harde vorst en de langdurige droogte hebben de voederplanten eenig nadeel toegebracht. Hetzelfde mag van het hooigras gezegd worden; doch de toemaat was des te overvloediger. Wat het meest heeft geleden is het fruit; dat totaal door de vorst vernietigd is geworden.

Drij werklieden onzer stad hebben dees jaar eene onderscheiding van het staatsbestuur bekomen :

1° VERBRUGGEN, JAN FRANCISCUS, sedert 1834 dienst-knecht in de familie Mortelmans, welke zich immer door zijne vlijt, zijne verkleefdheid en zijne eerlijkheid heeft onderscheiden, en die in 1872 de decoratie van 2de klas had bekomen, is tot die van 1ste klas bevorderd.

2° ALPAERTS, AUGUSTUS, die van 1852, als werkman aan het huis Corens-De Vos gehecht is geweest en er zich al dien tijd neerstig, oppassend en deftig heeft gedragen, is met de decoratie van 2de klas beloond.

3° PARASIES, is sedert de inrichting der gaz, werkzaam in het gesticht. Hij heeft zich immer door zijnen iever en zijn vlijt onderscheiden.

5° AFDEELING.

Openbaar vervoer. — Postwezen. — IJzeren weg — Tramway's.

§ 1.

IJZEREN WEG.

Op het herhaald aandringen zoo van het gemeentebestuur als van bijzondere personen, heeft het bestuur der staatsspoorwegen er eindelijk in toegestemd den sneltrein, in den voormiddag uit Brussel naar Antwerpen vertrekkende, te Contich te doen stilhouden, om de reizigers der linie van Turnhout naar Lier op te laten nemen.

Men zal zich herinneren wat ongemak en wat klachten het verbod van doortocht langs de brug van Nazareth heeft

verwekt. Niettegenstaande onze herhaalde vertoogen is deze gemeenschap van 1 Maart tot 14 April 1883 onderbroken gebleven; alwanneer de heer Minister van openbare werken ons liet weten, dat hij, *als simpel gedoog*, toeliet er, gelijk vroeger, over te gaan, doch dat dit gedoog ten allen tijde kon ingetrokken worden.

De heer Minister voegde erbij, dat, ingeval het staatsbestuur later besloot de draaiende door eene vaste brug te vervangen, er aan deze een brugsken voor voetgangers zou gehecht worden; maar dat in dit geval, aangezien zulks eene verbetering der buurtwegen zou daarstellen, de geldelijke tusschenkomst der stad zou kunnen ingeroepen worden.

Het Collegie heeft den heer Minister voor zijne beslissing bedankt, doch voorbehoudingen gemaakt voor wat het cijfer der tusschenkomst aangaat.

De vervanging der draaiende door eene vaste brug is thans besloten. Het werk zal in het begin van 1885 aanbesteed worden, en, ten gevolge van onderhandelingen met M. den Hoofdingenieur DE RUDDER is er besloten, dat in plaats van eene *passerelle* voor voetgangers 1^m50 breed, er eene voor rijtuigen van 3^m00 zal gelegd worden. Deze overeenkomst welke gij in uwe zitting van 4 Augusti laatstleden hebt goedgekeurd, zal eene uitgave van fr. 10,000 veroorzaken; de helft ten laste der stad en de andere helft tot die van M. Van Acker; doch wij hopen dat dit cijfer zal verminderd worden, doordien de staat ons eene vergoeding, voor de vernietiging van eenen openbaren weg verschuldigd is.

§ 2.

STOOMTRAMWAY.

De nationale maatschappij voor het leggen van stoombuurttramway's is in onderhandeling getreden, om het noorden onzer provincie, door zulke wegen, aan Antwerpen en langs Lier aan de kom van den Rupel te verbinden.

Twee vergaderingen van afgevaardigden der belanghebbende gemeenten zijn reeds, ten dien einde, op het stadhuis van Lier bijeengeroepen geweest. Over het grondbegin zelve is men het eens geworden, doch talrijke punten van uitvoering, alsmede de finantiële tusschenkomst der gemeenten dienen nog bestudeerd en opgehelderd te worden, alvorens er eene definitieve overeenkomst tot stand zal kunnen komen.

§ 3.

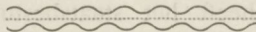
P O S T W E Z E N .

Op het verzoek van talrijke inwoners van het Beggijnhof en der aanpalende straten, krachtdadig door het gemeente-bestuur ondersteund, heeft het staatsbestuur, nevens de Beggijnenpoort, eene brievenbus doen stellen.

TITEL XIV.

VERSCHILLENDE VOORWERPEN.

Zonder aanmerking.

Het tegenwoordig verslag, is opgemaakt in zitting van het Collegie van Burgemeester en Schepenen, op 4 October 1884; er zal aan den Gemeenteraad lezing van gegeven worden, in zijne openbare en verplichtende zitting van 6 October aanstaande.

Het Collegie van Burgemeester en Schepenen,

Bij bevel :

DE SECRETARIS,

A. H. ROËLL.

DE BURGEMEESTER,

F. VAN CAUWENBERGH.

INHOUDSTAFEL

TITEL I.

Bevolking.

1 ^e Afdeeling.	— Staat der bevolking	7
2 ^e Afdeeling.	— Beweging van den burgerlijken stand. — Geboorten, overlijdens, huwelijken, echtscheidingen, kindaannemingen, wettigingen van 1882-1883.	8
3 ^e Afdeeling.	— Staat van overlijden volgens ouderdom	9
4 ^e Afdeeling.	— Verandering van woning. — Inboorlingschap	12

TITEL II.

Gemeentebestuur.

1 ^e Afdeeling.	— Gemeenteraad	13
2 ^e Afdeeling.	— Collegie van burgemeester en schepenen	13
3 ^e Afdeeling.	— Inrichting en personeel der bureelen	13
4 ^e Afdeeling.	— § 1. Kiezerslijsten	14
	§ 2. Kieshervorming. — Bekwaamheidskiezers	14
	§ 3. Kiesexamens	15
	§ 4. Verhalen en vragen bij het beroepshof.	16
	§ 5. Beweging der bestuurlijke zaken.	18
	Gemeentegoederen. — Aankopen, verkoopen, enz.	19
5 ^e Afdeeling.	— Betwiste zaken	19

TITEL III.

Geldwezen der gemeente. — Ontleding der stadsrekening van 1883.

1 ^e Afdeeling.	— Gewone en buitengewone uitgaven.	
	A. Gewone	21
	B. Buitengewone	21
2 ^e Afdeeling.	— Gewone en buitengewone ontvangsten	
	A. Gewone	22
	B. Buitengewone	23
	C. Buurtwegen. — Onderhoud	23
	Rekenplichtigheid. — Begrootingsstaat	23

TITEL IV.

Instellingen van weldadigheid.

1 ^o Afdeeling. — Bureel van weldadigheid.	
§ 1. Bestuur	24
§ 2. Roerende en onroerende goederen	24
§ 3. Legaten en giften.	24
§ 4. Aankopen, verkooping en verwisselingen	25
§ 5. Aflegging en wederaanlegging van kapitalen	25
§ 6. Rekendienst	25
§ 7. Statistiek der behoefte	26
§ 8. Uitdeelingen in geld	27
§ 9. Betwistende zaken.	27
2 ^o Afdeeling. — Gast en godshuizen.	
§ 1. Bestuur	27
§ 2. Roerende en onroerende goederen	28
§ 3. Legaten en giften.	28
§ 4. Aankopen, verkooping en verwisselingen	28
§ 5. Aflegging en wederaanlegging van kapitalen	28
§ 6. Rekendienst	29
§ 7. Betwistende zaken.	29
§ 8. Statistiek der godshuizen voor ouderlingen en weezen	29
3 ^o Afdeeling. — Berg van bermhertigheid.	
§ 1. Bestuur	30
Rekening der panden. — Beweging van het magazijn	31
Bewerkingen	32
4 ^o Afdeeling. — Spaar- en voorzieningskas, ten voordeele der werklieden, genootschappen van onderlingen bijstand	33
§ 3. Onderscheidingen	34
5 ^o Afdeeling. — Geneeskundige dienst	35

TITEL V.

Katholieke eeredienst.

1 ^o Afdeeling. — Kerk van den H. Gummarus.	
§ 1. Geestelijkheid	36
§ 2. Kerk	36
§ 3. Bestuur	37
§ 4. Rekenwezen	38
§ 5. Giften en legaten	38
§ 6. Aankopen, verkoopen, verwisselingen	38
2 ^o Afdeeling. — Kerkfabriek St ^e Margareta.	
§ 1. Bestuur	39
§ 2. Giften en legaten	39
§ 3. Rekendienst	39

3 ^o Afdeeling. — Kerkfabriek St Joseph, Lisp	
§ 1. Bestuur	40
§ 2. Giften en legaten	40
§ 3. Nieuwe werken	40
§ 4. Rekendienst. — Rekening	41
§ 5. » — Begrooting	41

TITEL VI.

Openbaar onderwijs.

1 ^o Afdeeling. — Lager onderwijs	42
§ 1. Dagscholen	43
§ 2. Bewaarschool	44
§ 3. Scholen van volwassenen	44
§ 4. Normalschool	45
2 ^o Afdeeling. — Middelbaar onderwijs.	
§ 1. Jongens staats middelbare school	45
§ 2. Meisjes middelbare school	46
§ 3. Sint Gummarus College	47

TITEL VII.

Schoone kunsten, wetenschappen en letteren.

1 ^o Afdeeling. — § 1. Academiën van schoone kunsten. — Teekenscholen	48
§ 2. Tentoonstellingen van kunstvoorwerpen	50
§ 3. Museums	50
§ 4. Muziek- en tooneelgezelschappen.	51
§ 5. Openbare feesten	52
2 ^o Afdeeling. — Stads-volksboekerij	52

TITEL VIII.

Gezondheidsleer en openbare gezondheid.

1 ^o Afdeeling. — § 1. Plaatselijke geneeskundige commissie	54
§ 2. Koepokinenting	54
2 ^o Afdeeling. — Gezondmaking der wijken en verbetering der woningen van de werkende klas	55
3 ^o Afdeeling. — Onheilen en rampen	55

TITEL IX.

Openbare veiligheid, justitie en gevangenissen.

1 ^e Afdeeling.	— Politie : inrichting en personeel	57
2 ^e Afdeeling.	— Verordeningen en reglementen	57
3 ^e Afdeeling.	— Aanhoudingen, schelmstukken, misdrijven, overtredingen	58
4 ^e Afdeeling.	— Reispassen. — Werkmans- en dienstbodenboekjes	59
5 ^e Afdeeling.	— Maatregelen tegen brandgevaar	59
	Branddienst der stad Lier	60

TITEL X.

Burgerwacht, militie, bezetting.

1 ^e Afdeeling.	— Burgerwacht, krijgsveld	62
2 ^e Afdeeling.	— § 1. Bezetting : kazerneering	63
	§ 2. Militaire inkwartieringen	63
	§ 3. Groote krijgsoefeningen	63

TITEL XI.

Openbare belastingen.

1 ^e Afdeeling.	— Grondlasten.	
	§ 1. Kadaster	65
2 ^e Afdeeling.	— Personeele belastingen	
	§ 1. Getal belastingsschuldigen	65
	§ 2. Beloop der rollen (personeel)	66
3 ^e Afdeeling.	— Belastingen der patenten.	
	§ 1. Getal en klasseering der patentschuldigen	66
	§ 2. Beloop der rollen	66
4 ^e Afdeeling.	— Provinciale belastingen	67
5 ^e Afdeeling.	— Accijnsen	67
6 ^e Afdeeling.	— Stedelijke en provinciale belasting op de honden	67
7 ^e Afdeeling.	— Ontlastingen	67

TITEL XII.

Openbare werken.

	Openbare werken	68
1 ^e Afdeeling.	— Groote en kleine wegenis	71
2 ^e Afdeeling.	— Veranderingen van lijnrichting	72
3 ^e Afdeeling.	— Opening van nieuwe straten	73
4 ^e Afdeeling.	— Verdeling der gaz. — Openbare verlichting	73
5 ^e Afdeeling.	— Hallen en markten	74
6 ^e Afdeeling.	— Bijzondere gebouwen, toepassing der reglementen op de politie op het bouwen	75

TITEL XIII.

Nijverheid, koophandel en landbouw.

1 ^e Afdeeling.	— Nijverheidsgestichten, stoomwerktuigen. — Onderzoekingen de commodo et incommodo.	76
2 ^e Afdeeling.	— Handel — Beweging der scheepvaart.	77
3 ^e Afdeeling.	— Levensbehoefden. — Bevoorradingen. — Marktprijzen. Middenprijs van het vleesch en bijzondere eetwaren.	78
4 ^e Afdeeling.	— Landbouw.	78
5 ^e Afdeeling.	— Openbaar vervoer. — Postwezen. — IJzerenweg. — Tramway's.	
	§ 1. IJzeren weg	79
	§ 2. Stoomtramway	80
	§ 3. Postwezen	81

TITEL XIV.

<i>Verschillende voorwerpen.</i>	83
----------------------------------	----

